

NOTARISKANTOOR BOELENS - DELFT

Nieuwsbrief 2010 - 1

Hierbij ontvangt u weer een nieuwsbrief van ons kantoor, dit maal over de gewijzigde Successiewet.

Op 1 januari 2010 is de gewijzigde Successiewet in werking getreden. Hoogste tijd dus om u te attenderen op enkele veranderingen die voor uw persoonlijke situatie van belang kunnen zijn.

Lagere tarieven? Niet altijd!

De termen 'recht van successie' en 'recht van schenking' worden in de nieuwe wet vervangen door de termen 'erfbelasting' en 'schenkelasting'. De wet zelf blijft Successiewet heten.

Het systeem van de tarieven en de vrijstellingen is in de nieuwe Successiewet sterk vereenvoudigd. Deze vereenvoudiging leidt niet in alle situaties tot een lagere belastingheffing. Zo zal bijvoorbeeld het schenken aan kinderen onder de nieuwe wet over het algemeen ongunstiger uitvallen. Hierop komen wij later terug.

De nieuwe tarieven

De tarieven voor de erfbelasting en de schenkelasting zijn, net als vroeger, aan elkaar gelijk.

Het tarief is hoger wanneer iemand een groter bedrag ontvangt (tariefschijven). Bovendien is het tarief hoger wanneer de verwantschap met de erflater of de schenker minder sterk is (tariefgroepen). Dit was onder de oude wet ook al het geval.

Wat verandert is dat onder de nieuwe Successiewet het aantal tariefschijven en het aantal tariefgroepen sterk zijn teruggebracht. In onderstaand schema vatten wij de nieuwe tariefstructuur samen.

Belaste verkrijging	Tarief partners en kinderen	Tarief (achter) kleinkinderen	Tarief overige verkrijgers
0 - 118.000	10%	18%	30%
118.000 - hoger	20%	36%	40%

Uit het schema blijkt dat het maximale belastingtarief voor partners en kinderen 20% bedraagt. Dat was vroeger 27%.

Voor overige verkrijgers is het maximale tarief teruggebracht tot 40%.

Dit bedroeg voorheen 68%.

Vrijstellingen erfbelasting

De vrijstellingen voor de erfbelasting voor partners en (klein)kinderen zijn in de nieuwe wet vergroot. De overige vrijstellingen zijn ongeveer gelijk gebleven danwel iets verhoogd. De vrijstellingen voor het jaar 2010 vatten wij in onderstaand schema samen.

Vrijgestelde bedragen erfbelasting 2010 (Euro)

Partners	600.000
Kinderen en kleinkinderen	19.000
Zieke en gehandicapte kinderen	57.000
Ouders	45.000
Overige verkrijgers	2.000

Als gevolg van de nieuwe tarieven en vrijstellingen zullen partners, kinderen en overige verkrijgers minder erfbelasting dan vroeger gaan betalen. Voor kleinkinderen, broers, zussen en ouders is het effect afhankelijk van de hoogte van de verkrijging.

Vrijstellingen schenkbelasting

Uit onderstaand schema blijken de bedragen die u in het jaar 2010 zonder schenkbelasting kan schenken aan kinderen en anderen.

Vrijgestelde bedragen schenkbelasting 2010

Kinderen	5.000
Kinderen 18 t/m 34 jaar (eenmalig)	24.000
Overige verkrijgers	2.000

Aan uw kind tussen de 18 en 35 jaar kunt u eenmalig een bedrag van € 24.000,-- vrij van schenkbelasting schenken. In de nieuwe wet is dit eenmalig belastingvrije bedrag nog eens verhoogd tot € 50.000,-- wanneer het geschonken bedrag bestemd is voor de aankoop van een eigen woning of voor ongebruikelijk dure studies.

Wanneer voor het kind in het verleden al de eenmalig verhoogde schenkvrijstelling is gebruikt, kan deze oude vrijstelling in de toekomst worden aangevuld met maximaal € 26.000,-- mits de schenking door het kind wordt gebruikt voor de aankoop van een eigen woning. Het aanvullende bedrag moet in één maal worden geschonken en de leeftijd van het kind moet op dat moment wel nog tussen de 18 en 35 jaar zijn.

Door de nieuwe tarieven zullen kinderen over het algemeen meer schenkbelasting moeten gaan betalen dan voorheen het geval was. Dit komt doordat de twee lagere tariefschijven van 5% en 8% in de nieuwe wet zijn verdwenen. Hiervoor in de plaats is het tarief van 10% over belaste schenkingen tot € 118.000,-- en het tarief van 20% over het meerdere gekomen.

Voor kleinkinderen geldt dezelfde conclusie. Ook dit valt in 2010 onvoordeliger uit dan nu het geval is. Zij moeten meer schenkbelasting betalen.

Partners en de vrijstelling bij overlijden

Zoals u hiervoor heeft gelezen, hebben partners een grote vrijstelling voor de heffing van erfbelasting, namelijk € 600.000,--. Voor het meerdere wordt de partner belast tegen de lage tarieven van 10% en 20%.

Om van deze vrijstelling en deze lage tarieven te kunnen profiteren, is het noodzakelijk dat u ook in fiscale zin partner van elkaar bent. Gehuwden en geregistreerde partners zijn dit automatisch van elkaar.¹ Samenwonenden daarentegen moeten gedurende een periode van ten minste 6 maanden aan alle volgende voorwaarden voldoen:

- Beide personen zijn meerderjarig.
- Zij zijn geen bloedverwanten in de rechte lijn.²
- Zij voeren een gezamenlijke huishouding op hetzelfde adres, wat ook blijkt uit de inschrijving bij de basisadministratie van de gemeente.
- Zij hebben een zorgverplichting tegenover elkaar, die is vastgelegd in een notariële samenlevingsovereenkomst.³ Deze eis vervalt wanneer de partners gedurende een periode van minimaal 5 jaar aantoonbaar samenwonen.
- Zij voldoen niet met een ander aan de hiervoor genoemde voorwaarden (met andere woorden: er kan maar één persoon fiscaal de partner zijn).

Wanneer de notariële samenlevingsovereenkomst ontbreekt, dan bestaat bij een overlijden binnen 5 jaren na aanvang van het samenwonen dus geen recht op de hoge vrijstelling van € 600.000,-- en evenmin op de lage belastingtarieven. Er geldt dan slechts een vrijstelling van € 2.000,-- en het meerdere wordt belast tegen 30% en eventueel 40%. Het is duidelijk dat dit tot zeer hoge belastingaanslagen kan leiden.

Een **notariële samenlevingsovereenkomst** is dus noodzakelijk!

Een ander belangrijk gevolg van de kwalificatie als partner betreft eventuele niet-gezamenlijke kinderen. Vanaf 2010 worden deze kinderen behandeld als stiefkinderen, waardoor de lage belastingtarieven van toepassing zijn wanneer een kind erft van de met zijn vader of moeder samenwonende partner.

Volledigheidshalve wijzen wij u er hier tot slot nog op dat samenwonende partners op grond van de wet geen erfgenaam van elkaar zijn. Ditzelfde geldt voor de kinderen van de partner met wie wordt samengewoond. Om dit te regelen zijn, naast de al genoemde samenlevingsovereenkomst, **testamenten** vereist.

Testamenten uit het verleden

Met het oog op de nieuwe wetgeving is het goed denkbaar dat uw testament aanpassing nodig heeft. De wijziging van de tarieven en de vrijstellingen kan aanleiding zijn om bepaalde testamentaire regelingen te veranderen. Zo kan bijvoorbeeld het opnemen van een legaat aan uw kleinkinderen tot belastingbesparing leiden.

¹ Na scheiding van tafel en bed wordt men voor de Successiewet weer als ongehuwd aangemerkt.

² Een uitzondering geldt in de verhouding tussen ouders en kinderen bij mantelzorg, waarvoor een wettelijke vergoeding wordt ontvangen.

³ Deze eis geldt vanaf 1 januari 2012 zodat samenwonende partners in staat worden gesteld dit tijdig te realiseren.

Verder is het belangrijk dat uw testament de mogelijkheid biedt aan de langstlevende (en de kinderen) om na uw overlijden afspraken te maken over de hoogte van een eventuele rentevergoeding. De nieuwe wet maakt duidelijk dat de belastingdienst deze afspraken tussen erfgenamen onder bepaalde voorwaarden zal accepteren. Door het opnemen van een flexibele rentebepaling in uw testament wordt de ruimte gecreëerd die nodig is om het gewenste juridische en fiscale resultaat te bereiken.

Schenken uit het verleden

Het is mogelijk om aan uw kinderen geld te schenken en de geschonken bedragen schuldig te blijven. De afspraken over een dergelijke schenking door schuldigerkennning moeten in een notariële akte worden vastgelegd.

Bij een dergelijke schuld aan de kinderen bestond nog wel eens discussie over de hoogte van de rentevergoeding. Hoe hoog moest de rentevergoeding zijn om fiscaal veilig te schenken? De wetgever geeft hierover nu duidelijkheid. Vanaf 1 januari 2010 moet de rentevergoeding 6% zijn.

Heeft u in het verleden tegen een lagere rentevergoeding geschonken, dan kunt u gebruik maken van de overgangsregeling. Oude schuldigerkennningen worden namelijk geëerbiedigd mits de in de akte vermelde rente op het moment van de schenking zakelijk was en deze ook daadwerkelijk jaarlijks is betaald. Is de rente niet betaald, dan kunt u dit corrigeren door de rente alsnog te betalen. Hierbij bent u wel een extra rentevergoeding over de niet betaalde rente verschuldigd (rente op rente).

In de gewijzigde wet veranderen overigens nog enkele andere regels over de schenking. Zo wordt vanaf 1 januari 2010 een schenking onder opschortende voorwaarde belast op het moment (en voor de waarde) dat de voorwaarde daadwerkelijk in vervulling gaat. Bij herroeping van een herroepelijke schenking wordt voortaan bij de teruggaaf van eerder geheven schenkbelasting rekening gehouden met de voordelen die tijdens de bezitsperiode zijn genoten.

Renteloze of laagrentende direct opeisbare leningen

Wanneer u een geldlening met iemand bent aangegaan, die direct opeisbaar is en een lage rente danwel geen rente draagt, werd dit niet met schenkingsrechten getroffen. Vanaf 1 januari 2010 is dit veranderd.

In de nieuwe wet wordt het rentevoordeel dat iemand geniet uit een renteloze of laagrentende, direct opeisbare lening belast met schenkbelasting. Bij het berekenen van het voordeel wordt als norm 6% gehanteerd. Wanneer iemand dus renteloos € 100.000,- heeft geleend, bedraagt de schenking € 6.000,- per jaar. Is een rentepercentage van 4% overeengekomen, dan bedraagt het voordeel € 2.000,-.

Let op dat deze fictie alleen geldt wanneer sprake is van een direct opeisbare geldlening. Van directe opeisbaarheid is sprake wanneer het opeisen mogelijk is op een termijn die korter is dan één jaar. Om de toepassing van de fictiebepaling te voorkomen, kan een nieuwe overeenkomst van geldlening worden gesloten met een opzegtermijn van een jaar of langer. Er

is dan geen sprake meer van een direct opeisbare lening, waardoor een gewone, zakelijke rente volstaat. Wanneer deze rente vervolgens jaarlijks wordt kwijtgescholden, zal dit tot een lagere schenking leiden.

Overige wijzigingen erfbelasting

Ook op andere terreinen vinden er belangrijke wijzigingen plaats in de Successiewet. Het voert te ver om deze hier allemaal in detail te bespreken.

We willen nog wel aanstippen dat de bedrijfsopvolgingsregeling is vernieuwd, er een verscherping plaats vindt van de regels voor algemeen nut beogende instellingen en er een nieuwe regeling voor het afgezonderde particuliere vermogen is gekomen.

De waardering van woningen gaat nu voor de Successiewet plaatsvinden aan de hand van de WOZ-waarde. De vaststelling van deze WOZ-waarde is erg relevant voor u. Het loont dus de moeite om tegen een ongunstige WOZ-beschikking in bezwaar te gaan.

Tot slot

Wij hopen dat u door deze nieuwsbrief een eerste indruk heeft gekregen van de wijzigingen in de Successiewet. Het gaat het bestek van de nieuwsbrief te buiten om alle wijzigingen uitgebreid uiteen te zetten. Wij zijn uiteraard graag bereid u toe te lichten wat de wijzigingen voor uw persoonlijke situatie kunnen betekenen.

Wij houden u in de toekomst op de hoogte van actuele zaken via deze elektronische nieuwsbrief.

Met vriendelijke groet,

Wim Boelens en collega's

Delft, januari 2010

Alle rechten voorbehouden; kopiëren verboden.

Hoewel wij bij de samenstelling van deze nieuwsbrief uiterst zorgvuldig zijn geweest, staan wij niet in voor de gevolgen van eventuele onjuistheden in deze nieuwsbrief. Wij aanvaarden daarvoor geen enkele aansprakelijkheid.

Notariskantoor Boelens - Delft

**Oude Delft 62
2611 CD Delft**

**tel. 015-2137050
notaris@boelens.nl**

Zie ook onze website: www.notarisboelens.nl